

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/30, p. 189-204

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12288>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Doç. Dr. Mehmet GÜNEŞ –
Doç. Dr. Mesut GÜN

This article was checked by iThenticate.

“KAMELYALI KADIN”IN POPÜLER ROMAN KRİTERLERİNE GÖRE YAPISAL VE TEMATİK İNCELEME DENEMESİ*

Ömer IRAK*

ÖZET

Aleksandre Dumas Fils'in kendi yaşam öyküsünden de izler taşıyan “*Kamelyalı Kadın*” adlı roman, devrinin popüler roman örnekleri arasında önemli bir yere sahiptir. Bu eser; tema, kişiler, zaman ve mekân özellikleri bakımından tipik bir popüler romandır. Bu çalışmada, söz konusu eserin popüler roman kriterlerine göre bir incelemesi yapılmıştır. İnceleme yapılırken tema ve yapı; bu çalışmanın ana çerçevesini oluşturmuştur. Bu çalışmada araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yönteminin durum çalışması deseninden faydalanılmıştır.

Yapılan literatür taramasında Aleksandre Dumas Fils'in “*Kamelyalı Kadın*” adlı yapıtının daha önce tematik açıdan incelendiği görülmüştür. Uğur Yönten, “*Kamelyalı Kadın ya da Yosmaya Hoşgörü*” başlıklı çalışmasında bu eseri, yazar-kahraman arasındaki bağ açısından incelemiştir. Bu çalışmada ise eser, daha çok popüler roman kriterleri bakımından değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Eserde, toplumun değer yargılarına göre tasvip edilmeyen bir mesleğe sahip olan roman kahramanın yaşantısı -merak unsuru diri tutularak- anlatılmıştır. Romandaki olaylar; kişilerin birbiriyle, toplumla çatışmasından doğmuştur. Geri dönüşlerle genişletilen olaylara zaman kırılmaları hareket kazandırmıştır.

Roman kahramanları genellikle tek yönlü özellik gösteren “düz” kişilerdir. Ancak çoğu okur tarafından eserin başında olumsuz olarak değerlendirilen bazı kahramanların, gerçekte olumlu özelliklere de sahip olduğu ve ilk izlenimin okuru/insanı yanıltabileceği, olayların ilerlemesi ile birlikte açığa çıkmaktadır.

Eserde mekân olarak çoğunlukla kapalı mekânlar tercih edilmiştir. Bu kapalı mekânlar, roman kahramanlarının dışa dönüklüğünü kanıtlayacak nitelikte sosyal alanlardır. Mekân olarak bir ev seçilse dahi bu ev sohbet meclislerinin kurulduğu ve eğlencelerin düzenlendiği sosyal mekânlara dönüştürülmüştür.

* El-mek: simurg66@hotmail.com

Çalışmanın sonunda "Kamelyalı Kadın" adlı eserin nitelik olarak fazlaca estetik özellikler barındırmamakla birlikte; her dönemde okunabilecek, popüler nitelikte özelliklere sahip olduğu görülmüştür. Aleksandre Dumas Fils, bu eseri ile kendisinden sonra bu nitelikte yapıt ortaya koyacak birçok sanatçıya ön iz oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Roman, Popüler Roman, Kamelyalı Kadın, Aleksandre Dumas Fils, Yapısal Roman İncelemesi, Tematik Roman İncelemesi

THE STUDY OF STRUCTURAL AND THEMATIC ANALYSIS OF "THE LADY OF THE CAMELLIAS" ACCORDING TO POPULAR NOVEL CRITERIA

ABSTRACT

The novel named "The Lady of the Camellias" which also have traces also from Aleksandre Dumas Fils' own life, has a significant place among the popular novels of its era. This work is a typical popular novel in terms of theme, characters, place and time features. In this study, an analysis of the aforesaid work has been done according to popular novel criteria. While analysing, theme and structure made up the main frame of the study. Case study figure of qualitative research methods has been used in this work.

During literature review, it has been found that Aleksandre Dumas Fils' work named "The Lady of the Camellias" was previously analysed in terms of thematic. In his study titled "The Lady of the Camellias or The Toleration to Coquette", Assistant Professor Uğur Yönten analysed that work in terms of the relation between writer and heroine while we tried to view the work from a perspective of popular novel criteria.

In the work; heroine's life who has an unapproved occupation according to the judgement values of society, has been narrated by freshing the curiosity. The events in the novel arise from the characters' conflict with each other and society. Time fragmentation activates events which are developed by turnabouts.

The novel heroes are generally plain characters who display one sided feature. However, with the course of events it appears that some heroes who are evaluated negatively by most of the readers at the beginning, actually have also positive features and just the physical appearance can mislead readers/people.

Mostly indoor places have been preferred in the work. Those indoor places are social areas that prove novel heroes' extroversion. Even a house is chosen as the place, this house is turned into social areas where conversation councils are formed and entertainment is organized.

At the end of this study; it can be seen that the work named "The Lady of the Camellias" has readable, popular features in every era as well as not including many esthetical features qualitatively. Aleksandre

Dumas Fils with his work inspired many literally works written in this quality after him.

STRUCTURED ABSTRACT

INTRODUCTION AND THE PURPOSE OF THE STUDY

The popular novel, which is a narration of the people and has its values and likes, has not long been considered worthy of examining by Turkish literature researchers. The popular novel, however, has many personal and social roles. "Presenting escape and relief" (Uğur, 2012: 420) to the modern man distressed by crowd and fast life is one of the important reasons why the popular novel should be taken into consideration. The popular novel is a subspecies with a wide range of literary products in terms of finding a 'reader'. It was started to this study to examine one of the pioneering and important products of this subclass.

CONCEPTUAL / THEORETICAL FRAMEWORK OF THE STUDY

Uğur Yönten, who already had done analysis on "The Lady of the Camellias" did the thematic examination of the work however did not mention the structural aspects on his study "The Lady of the Camellias" or "The Toleration to Coquette". In this study however it is emphasized that the work's being a "popular novel". It is therefore necessary to examine the same work from another point of view.

METHOD

In this study the case study pattern of the qualitative research method was utilized. It was decided that the most appropriate method for studying was the 'case analysis' subcategory of the state study design; because the novel "The Lady of the Camellias" would be evaluated in terms of being a popular novel.

FINDINGS AND DISCUSSION

Aleksandra Dumas Fils's "The Lady of the Camellias" has been studied from a thematic point of view. Uğur Yönten has evaluated this work in terms of content in his work titled "The Lady of the Camellias or The Toleration to Coquette". However, in this study, taking into account the link between the protagonist and the people in author's life, an anxiety of proving the integrity of this bond has been examined. In this study, the argument that the work had autobiographical features was not taken into consideration but the argument that the work conformed to the popular novel criteria was examined. After all, it has come to the conclusion that the work is a work of 'popular novel'.

The 'event', which is the backbone of all fictional or living parts of life, is often referred to as a process - processes that are traditionally linked to a 'problem'. Human as a social entity can always not establish a problem-free life with other contemporaries who s/he is in a relationship. These 'troubled lives' constitute the 'knot' section of literary works, which is an essential feature of popular works where the curious element is reinforced. "The Lady of the Camellias" was also benefited from the distressful life, and the plot has been developed in this way. In the work, when examining the event pattern, we can see how the tensions of

the people turn out to be, where a love can come from, jealousies; in short, how human emotions can be shaped and how things develop.

"The Lady of the Camellias" is a popular love story. Armand, in love with Marguerite, a Romanian prostitute, is told to be loyal to his love despite all the negativity.

Events in literary works are reflected through the people. The characters, names, and temperaments of a person all affect the reflection of the event. According to the power of this effect, the position of the people in the novel becomes clear. The people we study in this work are generally "flat" people. Some people, such as Marguerite, sometimes seem to be contrary to their dominant feature, but in later parts of the events it is understood that this contradictory situation is merely an image. The two most important heroes of the Roman people are:

a. Mademoiselle Marguerite: She is the main person of the novel. Despite earning her life by prostitution, she is a character that can be counted in the rank of 'good people' with loyalty. Despite being a prostitute, the writer summarizes the reason why her story is worth telling as "to tell the story of an unusual piece of sacrifice." Marguerite is a woman crowned with wealthy life of beauty.

b. Armand Duval: He is among the 'good people' in the story. He is in love with Marguerite. He loves her unconditionally. The size of his love prevents him from seeing the socially unacceptable qualities of her loved one.

In general, the place in literary works can be reflected as where the events take place; can be defined as physical areas that differ according to the characteristics of the emotion / situation. This work is a work in which detailed descriptions do not take place and in which the place does not add an aesthetic dimension. In the novel it is usually selected indoor places. However, narrow spaces are more frequently encountered in works with introverted characters. It can hardly be told that a prostitute is also introverted. This perception has expanded relatively to the more social areas of theater and entertainment venues, even though they are also indoor places. The work has also included outdoor places. The outdoor places in the novel are briefly recreation areas, streets, and a village in Paris where people can go to relax. These places also manifest themselves as a sign of extroverted character of the hero. Until the novel type in modern literature does not exist in Turkish literature, time did not have much to do with the fiction. However, in the western sense, Turkish novel writers have associated the time with the content of the novel, and have given motion to the concept of time with different novel techniques. Time can be summarized as duration of the event. In "The Lady of the Camellias" it is told the time from the protagonist's youth years to his death. The 'summarizing' technique has been applied to give this long time frame on a limited number of pages.

CLEAR THEMES IN THE WORK

1. Love: Love between Armand and Marguerite is one of the main themes of the work. Marguerite is a woman waiting for the death that didn't assign any value to the people around her and could say 'Suddenly I happened to love you as much as my dog'. In the work,

Turkish Studies

Marguerite has a thought that ‘*everything changes when it comes to ‘love’ even if her occupation is prostitution.*

2. Isolation: It is normal to be isolated for Marguerite by the society because she is a whore. To the society, isolation of these creatures that is accused without being listened and is humiliated without being judged is not something surprising. After the expression “Sir, do you really believe that the duty of an honourable man is to guide the prostitutes to the good”, the view that a prostitute won’t be able to find the true way and a good man has no relation with them is seen as the essential attitude of isolation

3. Regret: There are lots of characters who has regretted. Especially Armand has regretted not opening his heart to Marguerite and wasn’t able to get closer to her. Later, the same character had to apologise many times because he expected her to be self-sacrificing after accepting his offer. Finally, Marguerite has regretted believing him when he was pretending to get away from him. At the end of the novel, he had a big remorse because he wasn’t able to catch up with Marguerite’s funeral.

4. Accepting With Pure Feelings: Armand visits Marguerite every day without letting her know when she is ill. He has no sexual expectation from this whore. He proved his love by getting her grave built when she died. Armand passes to a general forgiving by enlarging a simple begging pardon of Marguerite and forgives her all flaws: She said “*you forgive my unhappiness this evening, don’t you?*” by holding my hand.

5. Tolerance To The Coquettes: There is a positive inclination to the coquettes. The narrator doesn’t humiliate because of the job they have them despite the negative view of the society: “*these are the suns that set down at the moment they rose up*”. Armand has also a positive view. This view is undisputable: “*I have an infinite tolerance to the coquettes, most of the people will find this ridiculous but this tolerance is undisputable. I should have accepted her habits as she was my friend.* “

CONCLUSION

“*The Lady of the Camellias*” is a work that has been taken as an example since it was written in the years when Turkish literature met novel and especially in terms of popular novel. Its impacts have been seen many times in the reform novel, too. This work in which we can see the popular components clearly has been read by vast masses though is not very aesthetic. Indispensable themes of the popular novels like love, loyalty, regret, revenge have been used by making use of coincidences at times in the novel. The protagonist has shown with her good attitudes that she can be one of the good people of the society although she has had a job – prostitution- which can’t be adopted by the society. This incompatible attitude with the social value judgements has both made the work interesting and changed the points of the view of the readers on life.

The staff is not crowded in the work. The work has been fictionalised with the people who can reflect the conflicts. The place is limited to the simple depiction in the conformity to the popular novels.

Generally, indoors have been chosen. However, these indoor places have been supported with social activities and these activities helped the characters to be more sociable. From the most of the points of the view, *The Lady of the Camellias* has demonstrated a typical feature of a popular novel.

Keywords: Novel, Popular Novel, The Lady of the Camellias, Aleksandre Dumas Fils, Structural Novel Analysis, Thematic Novel Analysis

GİRİŞ

“Popüler” sözcüğü Türk Dil Kurumunun Güncel *Türkçe Sözlüğü*’nde “*Halkın arasında yaşayan motiflere, ögelere yer veren, onlardan yararlanan, halkın zevkine uygun, halk tarafından tutulan; herkesçe tanınan, bilinen*” (www.tdk.gov.tr) şeklinde tanımlanmıştır. Halkın içinden öğelere sahip, onun değerlerini ve beğenilerini önceleyen bir anlatı olan popüler roman, uzun süre Türk edebiyatı araştırmacıları tarafından incelenmeye değer görülmemiştir. Hâlbuki popüler romanın birçok kişisel ve toplumsal rolü vardır. Kalabalıktan ve hızlı yaşam temposundan bunalan modern insana bir “*kaçış ve rahatlama sunması*”(Uğur, 2012:420) popüler romanın dikkate alınması gerektiğinin önemli gerekçelerinden bir tanesidir. Şaban Sağlık’ın “*Yazarı açısından estetik bir gaye güdülmeksizin kaleme alınan; yazılıp yayımlanmasında başta ticari kaygı olmak üzere, sanat dışı sebepler bulunan; okurun duygu ve heyecanlarını harekete geçirmeyi hedefleyen; çok sayıda okura ulaşan; kolay anlaşılıp, rahat çözümlenen; okurda belirli bir seviye aramayan; klişeleşmiş, basmakalıp bir yazı arz eden; birçoğu filme alınarak – okur dışında- sinema ve televizyonda da çok sayıda izleyiciye ulaşan vs. nitelikte romanlara “popüler roman” denir.* (Sağlık, 2010: 120) şeklinde tanımladığı popüler roman, geniş bir okur ‘kitle’ bulması açısından edebî ürünler içerisinde geniş bir yere sahip bir alt türdür. Bu alt tür, edebiyat araştırmacıları tarafından yeteri kadar ilgi gösterilmemiş bir alan olarak üstü az aralanmış şekilde durmaktadır. Bu çalışmaya bu alt türün öncü ve önemli ürünlerinden birini incelemek düşüncesiyle başlandı.

Daha önce, “*Kamelyalı Kadın*” incelemesi yapan Uğur Yönten, “*Kamelyalı Kadın ya da Yosmaya Hoşgörü*” adlı çalışmasında eserin tematik incelemesini yapmış, yapısal yönüne değinmemiştir. Bu çalışmada ise eserin özellikle “popüler roman” olma özelliğini vurgulayan bir bakış açısı öncelenmiştir. Bu yüzden aynı eseri başka bir bakış açısıyla incelemek gerekli görülmüştür.

YÖNTEM:

Bu çalışmada nitel araştırma yönteminin durum çalışması deseninden yararlanıldı. Durum çalışmasında yer alan durum analizi bu çalışmanın niteliğine en uygun araştırma yöntemi olduğundan bu yöntem kullanıldı. Çünkü “*durum analizi, özel bir olayın farklı bakış açıları kullanılarak incelenmesidir.*” (Büyüköztürk,2015;255). Ele alınan “*Kamelyalı Kadın*” adlı roman, popüler roman olması açısından değerlendirileceği için çalışmaya en uygun yöntemin ‘durum analizi’ olduğuna karar verildi.

TARTIŞMA

Aleksandre Dumas Fils’in “*Kamelyalı Kadın*” adlı yapıtı, daha önce tematik açıdan incelenmiştir. Uğur Yönten, “*Kamelyalı Kadın Ya Da Yosmaya Hoşgörü*” başlıklı çalışmasında bu eseri içerik açısından değerlendirmiştir. Ancak söz konusu çalışmada eserin kahramanı ile yazarın yaşamındaki kişiler arasındaki bağ merkeze alınarak bu bağın sağlamlığını ispat kaygısı taşınarak inceleme yapılmıştır. Nasıl “*Suçları, masumlukları, tutkuları, sıradanlıkları, korkuları ile çağının*

imgelerini taşıyan Dostoyevski'nin insanları, ruhsal bağlamda Dostoyevski'ye götürürler (se bizi)”(Narlı, 2009: 906) aynı şekilde de Alexandre Dumas Fils'in Matmazel Marguerite'i, Armand Duval'i bizi yazarın kendi yaşam öyküsüne götürür. Onun otobiyografisinin izlerini derinden hissettirir. Ancak elinizdeki bu çalışmada eserin otobiyografik özellikler taşıdığı savı göz önüne alınmamış, eserin popüler roman kriterlerine uyup uymadığı savı irdelenmiştir. Sonuçta da eserin 'popüler roman' niteliğinde bir yapıt olduğu kanısına varılmıştır.

A- YAPI

1. OLAY ÖRGÜSÜ

Kurgusal ya da yaşanmış tüm yaşam parçalarının omurgasını oluşturan 'olay' çoğu zaman – daha çok da geleneksel olarak- bir 'sorun'a bağlanmış süreç/süreçleri ifade eder. Sosyal bir varlık olan insan, ilişki içerisinde olduğu diğer türdaşları ile her zaman problemsiz yaşantılar kuramaz. Bu 'sıkıntılı yaşamlar' edebi eserlerin 'düğüm' bölümünü oluşturur ki merak unsurunun perçinlendiği, popüler eserlerin olmazsa olmazı bir özelliktir. *Kamelyalı Kadın*'da da sıkıntılı yaşamlardan yararlanılmış, olay örgüsü bu ekseninde geliştirilmiştir. “Romandaki öykü, karakterlerin birbiriyle münasebetlerinden doğan olaylar toplamıdır. Bilindiği gibi, hem gerçek hayatta, hem de romanda (kurmacada) insanlar, birtakım çatışmalar, uyumsuzluklar ve bunalımlar içinde olabilirler. İnsanın kendisiyle, kaderle, diğer insanlarla; kadın erkekle (aşkta); ayrıca toplumların birbirleriyle aralarında bir takım çatışma ve uyumsuzluklar söz konusudur. Bu çatışma ve uyumsuzluklar bireyde bunalım ve gerilim hali oluşturur. Bunalımlı bir halde gerilim içine itilen kişi, bu haliyle kendine bir takım çıkış yolları aramaya başlar bu arada kişinin karakterinde de bir hareketlilik, bir devingenlik göze çarpar. Bu duruma gelen birey artık bir şeyler yapmaya (olaya, eyleme) hazırdır. Bireylerin eyleme başlaması ve bu eylemlerin çoğalması romanda 'olaylar'ı (öyküyü) doğurur.” (Sağlık, 2010: 48) “*Kamelyalı Kadın*” adlı romanda olay örgüsünü incelerken, kişilerin gerilimlerinin olaya nasıl dönüştüğüne, bir aşkın nereden nereye gelebileceğine, kıskançlıklara; kısacası insan duygularının nasıl şekillenebileceğine ve olayların nasıl geliştiğine tanıklık ediyoruz. Olay örgüsünü çok kısa tutma gayretine girmeden şu şekilde özetleyebiliriz:

Kahraman anlatıcı sokakta yürürken, açık artırma yoluyla satılacak eşyaların duyurusunu görür. Bir fahişenin evindeki eşyalar satılıktır. Ölen kişi Marguerite adlı bir kadındır. Marguerite; ekonomik anlamda elit bir yaşantı sürmüş, varlıklı kişilerin dolaştığı parklarda dolamış, açılışlarda ve tiyatrolarda boy göstermiş bir hayat kadınıdır. Marguerite'in bu hızlı ve sağlıklı yaşantısı onu hasta eder, Marguerite bu hastalıktan kurtulmak için kaplıcaya gider. Burada Dük ile tanışır. Marguerite'i kızına çok benzeten Dük ona para yardımı yapar. Ancak Marguerite'in yaşam tarzı Dük'ün hoşuna gitmez. Çünkü Dük, Marguerite'i kızının yerine koymuştur. Bu yüzden ona ahlaksızlığı yakıştıramaz. Bunlara rağmen Dük, Marguerite'i her şeyiyle kabul eder ve ölümünden hemen öncesine kadar onu korur, kolar. Dük ile Marguerite arasında cinsel hiçbir şey yaşanmaz.

Eserde önce, başkahraman olan Marguerite hakkında genel bir panorama çizilir. Okuyucunun olay hakkında genel fikir sahibi olduğu bu bölümde aynı zamanda merak unsuru tetiklenmiş, okuyucu olayın içine çekilmiştir. Çizilen bu genel çerçeveden sonra olay akışı daha geriden başlatılarak anlatılır:

Marguerite'in eşyaları açık artırmayla satılır. Bu gelir ile Marguerite'in tüm borçları kapatılır, geri kalan para da bir köylü kızı olan Marguerite'in kız kardeşine verilir. Her şey unutulmak üzeredir ki Arman Duval gelip kahraman anlatıcıdan açık artırmada satın aldığı kitabı rica eder. Kahraman anlatıcı da normal fiyatının on katı para ödeyip aldığı bu kitabı Armand'a karşılıksız verir. *Burada olduğu gibi eserin birçok yerinde 'karşılıksız iyilik' kavramı karşımıza çıkar.* Armand, Marguerite'in duyarlı, duygusal ve hassas sevgilisidir. Kahraman anlatıcı, Armand'ı dinleyip olayların öncesi hakkında fikir sahibi olduktan sonra ayrılırlar.

Kahraman anlatıcı, Matmazel Marguerite'in mezarına gider. Orada Armand'ın, Marguerite'in mezarına çok iyi baktığını, Marguerite'i bir kez daha görebilmek için mezarı açtırmayı düşündüğünü, bunu niçin de Marguerite'in kız kardeşinden izin almaya gittiğini öğrenir. *Armand'ın duygularının yüceliği özellikle bu bölüm ile kesinleştirilir, belirginleştirilir. Bu bölümde, bir hayat kadının bedenine verilen kıymetin ötesinde bir kıymet ortaya çıkar, ölen hayat kadınının mezarı bile âşık için kıymetlidir; hatta onu öldükten sonra bile görme isteği devam etmektedir.*

Armand, kız kardeşten izin almıştır. Marguerite'in mezarını açtırır. Ancak ortaya çıkan manzara korkunçtur. Bu görüntüden sonra Armand hastalanır. *Burada, sevdiği kadına çok derin duygularla bağlı olan kahramanın, yaşamın somut gerçeği karşısındaki bocalamasına şahit olunur. Duygusal çalkantı ile gerçek arasında kalarak hastalanan kahraman gerçek yaşamın etkisi ve gücü sayesinde hastalığı atlatır.* Marguerite'i öyle gördükten sonra da "saplantılı aşk" duygusundan kurtulur. Armand yaşadığı her şeyi en baştan kahraman anlatıcıya anlatmaya başlar:

Armand, Marguerite'i birkaç kez farklı etkinliklerde görür. Sonra da bir arkadaşı aracılığıyla onunla tanışır. Armand, Marguerite'i uzaktan sever. Armand, iki yıl ortadan kaybolan Marguerite'i, görünce tekrar aynı heyecanı duyar. *"İlk görüşte aşk" durumu özellikle Tanzimat devri Türk romanlarında görülen, popüler romanlarda sıkça karşımıza çıkan bir özelliktir. Okuyucunun duygusal yoğunluk yaşamamasını sağlayan, onun esere ilgisini artıran bu durum daha çok estetik zevk arayan bir okur kitlesinin değil, daha sığ bir edebiyat kültürüne sahip okur kitlesinin ilgisini çeker.*

Armand, bir arkadaşı aracılığıyla Marguerite'i yakın takibe alır. Armand, Marguerite'in evine gider. Orada Kont ile diyaloglar yaşanır. Armand, Marguerite'e daha da yaklaşır. Eve akşam yemeği söylenir. Gece saat birden sonra yemeğe oturulur. Sofrada ayıp şakalar yapıp içkiler içilir. Marguerite çok şiddetli öksürüklere kapılır. Yemeğin sonuna doğru Marguerite'in öksürüğü kanlı bir hal alır. Marguerite başka bir odaya gider. Armand'da dayanamayıp peşinden koşar. Armand, Marguerite'e aşkını ilan eder. Marguerite, Armand'a kendisini koşulsuz, şartsız kabul etmesi durumunda onu kabul edebileceğini söyler. Armand da kabul eder. Armand, Marguerite'e onu koşulsuz kabul ettiğini söyler. *Ancak, romanın ilerleyen bölümlerinde Armand'ın bu sözüne sadık kalamadığı görülür. Armand nihayetinde bir erkektir ve sevdiği kadının başkaları ile birlikte olmasına tahammül edemez.*

Armand yatağına girdiğinde Marguerite ile ilgili yüzlerce düşünce geçirir içinden. Sonunda uyuyakalır. Sabah uyanığında âşık olduğundan emin ve memnundur.

Armand, Marguerite'in evine gider. Ama Marguerite keyifsizdir. Ancak bir tanıdığı, Dük'ten para getirince Matmazel'in keyfi yerine gelir. *"Para" dünyanın inkâr edilemez bir gerçeğidir. Keyifsiz roman kahramanının derdini unutturacak bir araçtır. Eserin birçok yerinde sorunların, sıkıntuların ilacının para olduğu vurgulanır. Başkahramanın iyileşmesi için para gerekir, mezara iyi baktırmak için dahi para gereklidir.*

Marguerite, Armand'ı tiyatroya davet eder. Ancak kendisi Dük'ün locasında olacaktır. Armand bu duruma alışması gerektiğini düşünür. Nasıl olsa Matmazel'in odasının anahtarı "kendisinin cebinde"dir.

Marguerite, hem dinlenmek hem de sevgilisi Armand ile güzel zaman geçirebilmek için iki üç aylık bir köy tatili için "çalışma"ya başlar. Armand bu çalışmanın niteliğinden kuşkuludur. Bu yüzden, bu öneriyi kabul etmez. Başta yapılan koşulsuz kabul yüzünden buna da razı olur. Kont De G. gece Matmazel'in evine girmiştir. Hâlbuki Armand'a Matmazel'in hasta olduğu söylenmiştir. Armand, sitemini bildiren bir mektup yazar. Şehirden ayrılacağını da bildirir. Ama içi içini yemektedir. Yaptığına çok pişmandır. Marguerite'in bir arkadaşından, kendisini sevdiğini öğrenir. Pişmanlık mektubu yazar.

Turkish Studies

Marguerite, Armand’ın evine gelir. Ona durumu özetleyen bir nutuk çeker. Armand özür diler ve barışırlar. Sonra da Marguerite’in evinin yolunu tutarlar. Sonra da Marguerite’e iyi geleceği düşüncesiyle Arnold adlı mesire yerine giderler. Orada bir ev bulurlar ve Dük’ün burayı kiralamasına karar verirler. Dük’e burayı kiralarlar. Sonra oraya taşınırlar. Armand ile Marguerite açık açık birlikte yaşamaya başlarlar. Sonra Dük böyle devam etmeleri durumunda maddi desteği keseceğini söyler. Ama çift mutludur. Dük’ün rahatsız olmasına rağmen yeni çift aşklarından vazgeçmez.

Armand ile Marguerite’in Paris’ten uzak yaşantıları hayal gibi geçer. Ancak Marguerite’in Paris’teki borçlarını ödemesi gerekir. *Eserde kahramanların yaşantısı tozpembe bir tablo şeklinde çizilmemiştir. Burada da görüldüğü gibi her şey yolunda giderken hayatın gerçekleri kahramanların karşısında belirir.* Marguerite, eşyalarını ve mücevherlerini yavaş yavaş satar. Armand durumu öğrenince borçları kendisinin ödeyeceğini söyler. Ama bunu kimsenin bilmemesini rica eder.

Marguerite’in elinde pek bir şey kalmamıştır. Armand ile birlikte Marguerite’e Paris’te küçük bir ev alırlar. Armand gelirinin bir bölümünü Marguerite devreder. Bu arada Armand’ın babası Paris’e gelir.

Armand’ın babası onu Paris’teki evinde bekler. Armand eve gelir ve çok ciddi bir tartışma başlar. Armand’ın babası Marguerite’ten ayrılması için ona baskı yapar. Marguerite’e niçin para verdiğini sorar. Armand, Marguerite’in bundan haberi olmadığını söyler, babasının memlekete dönme teklifini reddedip Marguerite’in evine döner. *Bu bölümde günlük hayatta sık karşımıza çıkabilecek bir durum olan ‘korumacı ebeveyn’ tavrı dikkat çeker. Armand’ın babası, onu kendisine göre ‘tehlikeli’ olan insanlardan uzak tutma çabasına girmiştir.*

Marguerite büyük bir aşk ve hastalıkla Armand’a sarılır. Marguerite, Armand’ın babasıyla iyi geçinmesini ister. Sonra onu babası ile görüşmek için gönderir. Babası Armand’ı çok iyi karşılar. İlişkisinden dolayı ona kızmaz. Yemek yerler. Sonra da Armand gitmek ister. Babasının tüm ısrarlarına rağmen oradan ayrılır.

Armand, Marguerite’in yanına döner. Ancak döndüğünde onun da kendisinden bir saat sonra Paris’e gittiğini öğrenir. Beyninden vurulmuşa döner. O saatte araç olmadığı için yürüyerek, Paris’e gider. Marguerite’i evinde bulamaz. Komşu kadın, Armand’ın mektubunu kendisine verir. Marguerite, mektupta artık başkasının sevgilisi olduğunu yazmaktadır. Armand çok üzülür. Koşarak annesine gider. Ona sarılıp ağlar. *Marguerite, hastalıkla mücadele ederken gerçek bir aşkla bağlı olduğu Armand’a ‘başkasını sevdiği’ yalanını söylemiş ve onun kendisinden soğumasını sağlamıştır. Bir hayat kadını da olsa seven insanın ne kadar fedakârlık yapabileceğini gösteren bir örnek görülmektedir.*

Armand’ın babası onu memleketlerine götürür. Orada av partileriyle, eğlencelerle Armand’ın kafasını meşgul etmeye çalışır. Armand burada bir ay kadar dayanabilir. Babasının rızası olmamasına karşın Marguerite, Paris’e döner.

Armand, önce evine gider. Sonra mesire alanına gider. Orada Marguerite ile güzel bir kadını – Olympe - birlikte gezerken görür. Sonra Prudence’i ziyarete gider. Armand içeri girerken kapı kapanır, birisi çıkar. Bu Marguerite’tir. Armand, Prudence’e Marguerite’i sorar. Prudence, hala Marguerite’in onu sevdiğinin söyler. Sonraki bir davette Marguerite’in Kont de N. ile dans ettiğini görünce intikam ateşi iyice alevlenir ve Olympe ile sevgili olup Marguerite’ten intikam almaya karar verir.

Bir eğlence sonrası masalar kurulmuştur, kumar oynanmaktadır. Bu oyunlar esnasında Olympe’nin kalbini kazanmak zor olmaz. Biraz kumar parası, biraz altın Olympe’nin sevgili olmasına yeter. *Popüler tarzda yazılmış romanlarda/senaryolarda ‘kolay kadınlar’ görülür. Sadece para ve güç etrafında gezinen, çok fazla duygusallık beklemeyen kadınlar... Olympe bu kadınların*

Turkish Studies

tipik bir örneğidir. Bir yandan Olympe, bir yandan Armand, Marguerite'e eziyet eder. O da hastalanıp yatağa düşer. Prudence araya girip artık Marguerite'e eziyet etmemelerini rica eder. Hatta onu görmesi için Armand'ı davet eder. Armand kabul etmez. Çok istiyorsa kendisinin gelmesi gerektiğini söyler.

Marguerite gece gelir. Armand'dan iki şey ister. Olympe ile tartıştığı için af diler, bundan sonra kendisine eziyet etmemesini de rica eder. Karşılıklı suçlamalardan sonra Marguerite gitmek ister. Ama Armand izin vermez. Her şeye rağmen kendisini kabul edeceğini söyler. Geceyi beraber geçirirler. *Eserin bu bölümünde yine –her şeye rağmen- affetme dikkat çeker. Birçok sıkıntı yaşayan âşıklar birbirinden vazgeçemez.*

Marguerite, Armand'a kendisiyle kısa süreliğine – ölümünün yakın olduğunu bildiğinden ölünceye kadar – sevgili olabileceğini ama gelecek için kendisiyle ilgili hayallere kapılmaması gerektiğini söyler. Sonra Marguerite evine döner. Akşam Armand, Marguerite'in evine gidince içerde Kont de N.'nin olduğunu öğrenir ve kıskançlık krizine girer. Evine gidip geçen gece kendisiyle beraber olduğu için Marguerite'e beş yüz franklık banknotu zarfa koyar ve gecenin bedeli olduğunu bildiren bir notla kendisine gönderir. Marguerite İngiltere'ye giderken Armand da Doğu yolculuğuna çıkar. Bu arada Marguerite'in çok hasta olduğunu öğrenir. Hemen Marguerite'in yanına döner ama artık çok geçtir.

Armand hikâyenin devamını, okuduğu kâğıtlardan anlayacaktır. Elindeki kâğıtlarda Marguerite, Armand'a her şeyi anlatmaktadır.

Armand'ın babasına göre, Armand'ın hiçbir şeyden habersiz kız kardeşinin mutluluğu dahi, Armand ile Marguerite'in ayrılığıyla gerçekleşecektir. Her şey ayrılıkla düzelecektir. Marguerite ayrılığı kabullenir ve Armand'ın kendisinden nefret etmesini sağlar.

Daha sonra Armand gelip Marguerite'e eziyet ettiğinde Marguerite bundan ilginç bir haz alır. *Çünkü bu, hem Armand'ın aşkının ispatıdır hem de Armand gerçekleri öğrendiğinde Marguerite'in ne kadar asil davrandığının kanıtı olacaktır.*

Mektubun devamında Marguerite Londra'ya Kont de G.nin yanına gittiğini, sonra Paris'e döndüğünü anlatır.

Marguerite uzun süredir hastadır ama Armand gelmez, mektup yazmaz. Bu arada Armand'ın babası Marguerite'e mektup yazıp hatırını ve hastalığını sorar. Bir dostunun onu ziyaret edeceğini yazar. Sonraki zamanlarda bu dost gelip Marguerite'e maddi destekte bulunur. Marguerite güzel havalarla birlikte biraz düzelmiş, mesire yerlerine gidebilir olmuştur. Ancak bu durum uzun sürmez. Marguerite tekrar yatağa düşmüş, Armand ile geçen güzel günlere özlem duyar.

Marguerite hasta yatağında iken alacaklıları evine haciz getirir. Haciz memurları sadece yatak hariç her şeyi not ederler, kapıya da bir bekçi koyup giderler. Daha sonra Kont de G. parasını ödeyip bekçiyi gönderir. Sonra Dük de gelir, Marguerite'in düştüğü duruma üzülür. Asıl üzüntüyü Marguerite, Armand ile ayrıldığı için yaşamaktadır.

Marguerite artık ölmek üzeredir. Yazmaya dahi gücü yoktur. Artık Marguerite'i arkadaşları, dostları, komşuları sormaz olmuştur. Eşyaları haczedilmiştir.

Doktor son geldiğinde, Marguerite'in bir papaz görmesini önerir. Papaz gelir. Marguerite'in bir Hristiyan olarak öleceğini söyler. Marguerite o tarihten sonra hareketsiz yatar.

Marguerite ölmüştür. Cenazesinin arkasında Londra'dan gelen Kont de G. ve Dük vardır.

Turkish Studies

Armand mektubun bittiğini söyleyip Marguerite’in yaşadığı yeri tekrar görmeye gider. Komşusu Madam Duvernoy, Marguerite’in kendisine çok borcu olduğu yalanıyla ondan bin frank koparır.

Armand sonrasında babasının yanına gider. Orada olaylarla hiç ilgisi olmayan masum kız kardeşinin mutluluğunda pay sahibi olan eski sevgilisini -Marguerite’i- düşünür.

Yazar bu eserin yazılma nedenini eserin sonunda bir cümleyle şöyle özetler: “*Bu hikâyenin anlatılmasının nedeni bir günahı savunmak değil, fedakârlık yapan sıra dışı bir yosmanın anlatılmaya değer hikâyesinin anlatılmasıdır.*”

2. KİŞİLER:

Edebi eserlerde olaylar, kişiler aracılığıyla yansıtılır. Kişilerin özellikleri, isimleri, mizaçları bütün olarak olayın yansıtılmasına etki eder. Bu etkinin gücüne göre de kişilerin romandaki konumu netleşir. “*Popüler romanlarda çok sayıda kişi vardır. Bunların kimi ‘başat’ bir rolde (birinci derecede, işlevsel) iken, kimi de ikinci derecede (yardımcı) veya ‘figüran’ (görevli) düzeydedir. Yine bu kişiler ‘iyi’ ve ‘kötü’ diye genel bir kategoriye; ‘iyi kişiye yardım edenler’ ve ‘kötü kişiye yardım edenler’ (yardımcı kişiler) diye de alt kategorilere ayrılırlar. Tek yönlü oldukları için bu kişiler, -Forster’in tabiriyle- ‘düz’ kişilerdir. Bunların içinde nadiren ‘yuvarlak (çok yönlü) kişiler’ de olabilir.*” (Sağlık, 2010: 159) İncelediğimiz eserde kişiler genellikle “düz” kişilerdir. Marguerite gibi bazı kişiler kimi zaman baskın özelliğine aykırı davranıyor gibi görünseler de olayların ilerleyen bölümlerinde aslında bu çelişkili durumun sadece görüntüden ibaret olduğu anlaşılmaktadır. Romanın temel kişi kadrosu:

a. Matmazel Marguerite: Kadınların, gerek gerçek hayatta gerekse kurgusal dünyada etkileri/etkin rolleri tartışılmaz. “*Yaygın bir görüşe göre, popüler romanlarda (da) ana karakter ‘kadın’lardır. (...) Popüler roman denince akla ilk gelen, bir kadının macerası olduğu için, bu tür romanlar genellikle ‘kadın romanı’ olarak nitelendirilmişlerdir.*” (Sağlık, 2010: 159-160) Olayın merkezindeki kadın karakterdir. Romanın başkişisidir. Hayatını fahişelik yaparak kazanmasına rağmen sadakati ile ‘iyi kişiler’ safında sayılabilecek nitelikte bir karakterdir. Fahişe olmasına rağmen hikâyesinin anlatılmaya değer bulunmasının nedenini yazar “*fedakârlık yapan sıra dışı bir yosmanın anlatılmaya değer hikâyesinin anlatılmasıdır.*” şeklinde özetliyor. Marguerite, güzelliği zengin yaşantısıyla taçlanan bir kadındır. Toplu yaşam alanlarında kalın ve kapalı kıyafetler giyer. Kendine göre sembolleri vardır. Bunların başında da kamelya çiçeği gelir.

b. Armand Duval : Hikayedeki ‘iyi kişiler’ tarafındadır. Marguerite’in âşığıdır. Onu koşulsuz sever. Aşkının büyüklüğü, sevdiği kadının toplumca benimsenmeyen özelliklerini görmesinin önüne geçer. Ancak zamanla kıskançlık krizleri yüzünden Marguerite’e eziyet eder, onu kaybeder. Vefalı bir âşıktır. Çünkü Marguerite hasta iken, henüz sevgili bile değilken kimliğini gizleyerek onu her gün ziyaret eder, o öldükten sonra da mezarına iyi baktırır.

c. Kont de G. : Marguerite’in aşıklarındandır. Ona çokça para verir. Armand Duval’den sonra en sadık sevgilidir. Çünkü Marguerite öldüğünde cenazesinin arkasında yer alan iki kişiden birisidir.

d. Dük: Marguerite’i kızına benzettiği için ona büyük maddi destek sağlayan, onu himaye eden yaşlı ve zengin kişidir. Romanda sürekli varlık göstermez. Kendisine ihtiyaç duyuldukça ortaya çıkar. O da vefalı bir tanıdaktır. Çünkü Marguerite’in cenazesinin arkasındaki ikinci kişi odur.

e. Prudence Duvernoy: Marguerite’in komşusudur. Mesleği şapkacılıktır. Marguerite’in para işlerini düzenleyen kişidir, bu işleri yaptığı için hatırı sayılır bir gelir elde eder. Vefasızdır. Çünkü Marguerite’in hastalığı arttığında hasta evinden onun da ayağı kesilmiştir.

f. Ernest: Armand ile Marguerite’i tanıştıran ortak arkadaşlarıdır. Olayda çok bir etkisi yoktur.

g. Mezarıcı: Cenaze sahipleriyle çabuk samimiyet kurabilen bir roman kahramanıdır. İlginç işinden dolayı ölüleri sevmek durumunda kalan ilginç bir tiptir.

h. Olympe: Armand, Marguerite'ten ayrıldıktan sonra Marguerite'in yanında bulunan kişidir. Daha sonra Armand, Marguerite'ten intikam almak için Olympe'i kullanacaktır.

3. MEKÂN

Genel olarak edebî eserlerde mekân, olayların gerçekleştiği; yansıtacağı duygu/durumun özelliklerine göre farklılık gösteren fizikî alanlar olarak tanımlanabilir. "*Bazı romanlarda mekân tasvirlerine önem verilmez, bu tür metinlerde mekân, sadece ve kişilerin belirgin kılınması için birer araç ve vesile konumundadır.*" (Çetin, 2013: 133). İncelenen "*Kamelyalı Kadın*" adlı eser bir popüler roman olduğundan Nurullah Çetin'in bu açıklamasına uygun bir mekân anlayışıyla yazıldığı görülmektedir. Bu eser, ayrıntılı betimlemelerin yer almadığı, mekânın esere bir estetik boyut katmadığı bir eserdir.

Romanda mekân olarak genellikle kapalı (iç) mekânlar kullanılmıştır. "*Kapalı mekân; buna 'dar mekân', 'iç mekan' da denir. Ev, oda, daire, iş yeri gibi kapalı yerler.*"dir (Çetin, 2013: 134) Olaylar daha çok Marguerite'in evinde geçer. Armand'ın evi, Kont de G.'nin evi de olayların geçtiği mekânlardır. Ancak dar mekânlar içe dönük tiplerin bulunduğu eserlerde daha sık karşımıza çıkar. Bir fahişenin de içe dönük olduğu pek söylenemez. Bu algı, kapalı mekân olmasına karşın daha sosyal alanlar olan tiyatro ve eğlence mekânlarıyla nispeten genişletilmiştir.

Eserde açık mekânlara da yer verilmiştir. "*Açık mekân; buna 'geniş mekân', 'dış mekân' da denir. Olayların cereyan ettiği köy, kasaba, şehir, ülke, ova, deniz, dağ gibi açık alanlardan oluşan mekan.*"dır. (Çetin, 2013: 134) Romandaki açık mekânlar; mesire alanları, caddeler ve dinlenmek için gidilen Paris'in bir köyü olarak özetlenebilir. Bu mekânlar da yine kahramanın dışa dönük yaşantısının göstergesi olarak kendini gösterir.

4. ZAMAN:

Türk edebiyatında modern anlamda roman türü varlık göstermezden evvel 'zaman'ın kurmaca türler için pek fazla bir önemi yoktu. Ancak Batılı anlamda roman yazarlarımız zamanı, romanın içeriği ile ilişkilendirmiş, farklı roman teknikleri ile zaman kavramına hareket kazandırmışlardır. Zaman olayın yaşandığı süre olarak özetlenebilir. "*Popüler romanlarda 'zaman'ın dikkat çekici bir özelliği vardır. Bu özellik, popüler romanlarda zamanın çok uzun bir şekilde yer almasıdır. Bir roman karakterinin doğumundan ölümüne kadarki bütün hayatı, bazen romanı kapsayabilir. Bazen de roman, kişinin hayatının herhangi bir kesiti (çocukluğu veya gençliği) ile ölümü arasındaki uzun zaman dilimi üzerine kurulur.*" (Sağlık, 2010: 162) "*Kamelyalı Kadın*"da da kahramanın gençlik yıllarından başlayıp ölümüne kadar geçen zaman anlatılır. Bu uzun zaman dilimini sınırlı sayıdaki sayfada verebilmek için 'özetleme' tekniğine başvurulmuştur.

a. Nesnel Zaman: Roman kahramanı olan Marguerite'in gençliğinden itibaren başlayan romanın nesnel zamanı, hastalığından dolayı çok da uzak olmayan ölümüne kadar sürmüştür. On yıla yakın bir zaman dilimini kapsayan nesnel zamandan söz edilebilir.

b. Vaka Zamanı: Romanın başkahramanlarının başından geçen olayların kapsadığı geniş zaman dilimi hızlandırılmış, tüm ayrıntılarıyla verilmemiştir. Romanın nesnel zamanı olan on yıllık bir süreç sınırlı sayıdaki sayfada verilebilmek için özetleme tekniği kullanılmıştır: "*Bir ay geçti böyle.*" (s. 190).

c. Anlatma Zamanı: Sonradan aktarma tekniği kullanılmıştır. Armand’ın anlatıcı kahramanla karşılaşmasından sonra, yani olaylar bittikten sonra başa dönülüp olay anlatılmaya başlanır. Geriye dönüş tekniğiyle olayı anlatmaya sondan başlanır. Tekrar sona gelinir.

B. TEMATİK İNCELEME

1. Aşk: “İnsanlık tarihi boyunca edebiyata konu olan aşk, türlü hallerle ve farklı edebi türlerle okuyucuyla buluşmuştur.(...) Okuyucudaki heyecan ve gerilimin sürekliliğini sağlayan bu tema” (Şahin, 2017: 348) *Kamelyalı Kadın*’da da baştan sona kendisine yer bulmuştur. Armand ve Marguerite arasındaki aşk eserin ana temalarından biridir.

Marguerite güçlü bir görüntü sergilemekle birlikte, aslında içten içe kederli, sağlık sorunlarıyla uğraşan, gelecekte ümidini kesmiş bir bireydir. Başta etrafındakilere çok kıymet vermeyen “*seni köpeğim kadar seviverdim birden*” (s. 130) diyebilen ancak sonrasında tek başına ölümü bekleyen bir kadın söz konusudur. Tüm bu hareketli yaşamın içinde birden çok âşığı olmuş, çok erkekle birlikte olmanın yanı sıra, sadece Armand’ı sevmiş bir kadındır. Eserde, Marguerite adlı kahraman üzerinden “mesleği fahişelik bile olsa ‘aşk’ söz konusu olduğunda her şey başkalaşır” şeklinde bir düşünceye yer verilmiştir.

2. Dışlanmışlık: Romanın kadın kahramanı Marguerite bir fahişe olarak yaşadığı için toplum tarafından dışlanması olağandır. Topluma göre “*dinlenmeden suçlanan, yargılanmadan hor görülen bu yaratıkların ...*” (s. 3) dışlanması şaşılacak bir şey değildir.

“*Ernest : Bu yosmalara kendilerini ciddiye alma onurunu vermeyin. İnceliğin, nezaketin ne olduğunu bilmezler; üzerine hoş kokular sürülen köpekler gibidirler, pis bulurlar kokuları, gidip dereye yuvarlanırlar.*” (s. 56) İfadelerinden de anlaşılacağı gibi roman kahramanları dahi fahişe olan kadınları, köpeklerle eş tutacak kadar dışlamıştır.

“*Ya! Demek siz onurlu bir adamın görevinin fahişeleri doğru yola getirmek olduğuna inanıyorsunuz, mösyö?*” (s. 170) ifadelerinden sonra da fahişe olan kadının doğru yolu bulamayacağı, iyi insanların o kadınlarla ilgisinin olmaması gerektiği yine kökten bir dışlanmışlık tavrı olarak kendini gösterir.

Toplum tarafından dışlamanın boyutu romanda öyle bir seviyeye gelir ki, dışlanan kişinin dirisi ile değil, ölüsü ile bile aynı yerde bulunmak uygun görülmez. “*onun yanına gömülen kimselerin yakınları kızcağızın kim olduğunu öğrenince, buraya gömülmesine karşı çıkacaklarını, yoksullar için olduğu gibi bu tür kadınlar için de ayrı alanlar bulunması gerektiğini söylemeye kalkmasınlar mı?*” (s. 38)

3. Pişmanlık: Eserde, sık sık pişmanlık yaşayan kahramanlara yer verilmiştir. Özellikle ana karakterlerden Armand, önce Marguerite’e yakınlaşamadığı için, duygularını rahat anlatamadığı için pişmanlık yaşamıştır. Daha sonra aynı karakter, Marguerite kendisini kabul ettikten sonra, ondan fazlaca fedakârlık etmesini beklerken çokça pişman olmuş, sık sık özür dilemek zorunda kalmıştır. En sonunda da Marguerite, Armand için ondan uzaklaşmak için rol yaptığına ona inandığı için çok pişman olmuştur. Romanın sonunda da Marguerite’in ölümüne yetişememenin büyük pişmanlığını yaşamaktadır.

“*Hekimlerim ne derlerse desinler iyice yaklaştım şimdi ölüme, bu nedenle, babanızı dinlediğime neredeyse pişman olacağım geliyor; geleceğinizin yalnızca bir yılını çalacağımı bilseydim, bu yılı sizinle geçirmek istediğime dayanamazdım, bir dost eli tutarak ölürdüm hiç değilse. Ama bu yılı birlikte yaşasaydık, bu kadar da çabuk ölmezdim.*” (s. 227) Bu ifadelerde de ömrünün son yılını yalnız geçirmiş bir fahişenin yaşadığı pişmanlık satırlara dökülmüştür.

4. Temiz Duygularla Kabul Ediş: Marguarite’i kendi kızına benzettiği için onu himayesine alan Dük, onun eski alışkanlıklarına döndüğünü öğrenince ona ceza vermek için onunla

olan tüm bağı keser. Ancak bu ceza, karşısındakinden çok kendisine kesilen bir ceza olmuştur. *“Dük sekiz gün görünmedi. Ama bütün yapabildiği bu oldu. Sekizinci gün, Marguarite’e gelip yalvardı. Kendisini gene kabul etmesini istedi. Onu olduğu gibi benimseyeceğine söz verdi. Yeter ki yaşasındı. Ucunda ölüm de olsa hiçbir serzenişte bulunmayacaktı, yemin ediyordu.”* (s. 13)

Armand, Marguerite hastalandığında ondan habersiz, her gün haber almak için onu ziyaret eder. Karşısındaki “fahişe”den cinsel bir beklentisi yoktur. Ona sadece duygusal ilgi göstermesinin en açık tarafı, o hasta olduğunda dahi onu gizli gizli ziyaret etmesidir. *“Her gün gidip hastadan haber aldım, ama ne adımı yazdırdım, ne kart bıraktım.”* (s. 58)

Romanın kahramanı Armand, karşısındaki kadını sanki günahsız bir insanmış gibi sever. Marguerite öldüğünde bile onun mezarına iyi baktırarak ona olan aşkının yüceliğini ispatlar. Mezarlık sorumlusu genç, Armand’ın Marguerite’in mezarına baktırmak için özen gösterdiğini *“Evet mösyö, tüm inşalar da kendi ölümlerine bu mezara bakmamı söyleyen genç adam kadar özen gösterinler isterdim doğrusu.”* (s. 53) sözleriyle ortaya koyar.

Armand, Marguerite’in basit bir af dilemesini genişleterek genel bir affedişe geçer ve onun tüm kusurlarını birden bağışlar: *“Bu akşamki keyifsizliğimi bağışlıyorsunuz değil mi? Dedi elimi tutarak. Başka birçoklarını da bağışlamaya hazırım.”* (s. 71-96)

5. Yosmalara Karşı Hoşgörü: Eserde yosmalara karşı olumlu bir bakış açısı söz konusudur. Yosmalara toplumun olumsuz bakışına karşın, anlatıcı onları yaptıkları iş nedeniyle aşağılamaz: *“Doğdukları gibi, yani parıltısız batan güneşlerdir bunlar.”* (s. 7)

Olumlu bakış açısı Armand’da da vardır. Bu açıyı tartışmaya bile açmaz: *“Birçok insana gülünç gelecek belki, ama yosmalara karşı tükenmez bir hoşgörü vardır bende, bu hoşgörüyü tartışma çabasına bile girmem.”...“Marguerite gibi bir kadının dostu olduğuma göre, alışkanlıklarını kabul etmem gerekiyordu.”* (s. 6...106)

6. Kıskançlık: Sevilen kişi bir fahişe olmasına rağmen romanda kıskançlık en üst seviyeye kadar tırmanır. Genel olarak, *“Erkek, kadından her anlamda itaat ve bağımlılık bekler. Cinsel anlamda da kadının sonsuz bir sadakat içinde erkeğin güdümünde olması”* (Eliuz, 2011: 225) beklenmesine karşın Marguerite, bu gelen anlayışa aykırı bir konumda durur. Marguerite mesleği gereği kıskançlığa tamamen kapalıdır. Ancak Armand, sevdiği kadını kıskanmaktan geri duramaz. Bu da yine popüler romandaki duyguları zirvede yaşama anlayışının bir ürünüdür. *“onu öylesine seviyordum ki, ateşli aşkımın taşkınlığı içinde, bir daha başkasının olmasın diye onu öldüresim mi geliyor diyordum içimden.”* (s. 207)

7. İntikam: Özellikle Marguerite’in -sadece onu düşündüğü için- Armand’a uzak davranmasından dolayı Armand çok kızmış ve intikam duygusuyla hareket etmiştir. *“Marguerite’i acılı bulsaydım (...) yardımına koşabilseydim, belki de bağışlardım onu, canını yakmayı düşünmezdim kuşkusuz; ama mutlu buluyordum onu, hiç değilse görünüşte. Benim sürdüremediğim lüksü bir başkası geri vermişti ona; kendi istediği ayrılma en bayağı çıkarıcılık niteliğine bürünüyordu böylece; aşkımda olduğu gibi onurumda da alçalmıştım, benim çektiklerimi ne olursa olsun ödemesi gerekiyordu.”* (s. 192)

Armand başka bir kıskançlık krizinde ise hiç yapmayacağı şeyi yapıp Marguerite’in asıl mesleğini onu yüzüne vurur. Sırf Armand’ın babasına verdiği sözü tutmak için Kont de G. ile birlikte olan Marguerite bunun karşılığında gerçek sevgilisi tarafından ‘fahişe’liğinin hatırlatılması cezasını alır. *“Bu kadın benimle alay ediyor diye düşündüm, Kont’la baş başa kalışını, bu baş başalığı hiç kimsenin bulandıramadığını, gece bana söylediği sözcükleri şimdi de ona yinelediğini getiriyordum gözlerimin önüne, beş yüz franklık bir banknot aldım, şu sözcüklerle ona yolladım: Bu sabah o kadar çabuk gittiniz ki, ücretinizi vermeyi unutmuşum. İşte gecenizin ücreti.”* (s. 208)

8. Çelişkili Duygular/ Durumlar: Popüler romanların dikkat çeken, okurun ilgisini toplayan bir özelliği de zıtlıkların bir arada bulunmasıdır. Bu zıtlıklar renkleri belirginleştirir. Uç nitelikleri ortaya çıkarır. Bu da okur sayısının artmasını sağlar. “*Nasıl oluyor da Marguerite’in ateşli yaşamı, yüzünde başlıca özelliği olan bakire, hatta çocuk anlatımını bırakabiliyordu.*” (s. 9) Bir fahişenin bir bakireye hatta çocuğa benzetilmesi çok çarpıcı bir zıtlık ilişkisi oluşturmuştur.

“*Bu kadının düşkün yaşamına yatırım yapıp sırtından yüzde yüz kazanç sağlayacak yaşamının son dakikalarını pullu kâğıtlarla kovalayan, ölümünden sonra da yüz kızartıcı kredileriyle birlikte dürüst hesaplarının meyvelerini toplamaya gelen namuslu insanlar.*” (s. 16) Burada da bir hayat kadınının acizliklerinden yararlanıp temiz(!) para kazanan tüccarlardan, iş adamlarından söz edilmektedir. O insanların hayatlarındaki büyük çelişkiden söz edilmektedir.

“*Dürbünü bıraktığı zaman, benden bekler gibi olduğu selama yanıt vermek için bir gülümseme, kadınların canım selamı dolaştı dudaklarında; ama ona üstün gelmek, o anımsayacak olursa, kendisini unutulmuş görünmek istercesine, karşılık vermedim bu selama.*” (s. 59-60) ifadelerinde karşısındaki kadına âşık bir erkeğin gururu yüzünden onun selamını almadığını görüyoruz. Büyük bir iç çelişki kendisini gösteriyor. Duygu zıtlıkları da ilgi çeken, popüler bir tutumdur.

“*Bu pis şarkıları söylemeyin.* (s. 73) sözlerini dile getiren Armand’ın muhatabı bir fahişedir. Bir fahişenin ahlaksız sözlere sahip şarkı söylemesini yadırgamak da büyük bir çelişki, tezattır.

“*Ona ne hakla böyle nankör bir mektup yazdığımı soruyordum kendi kendime. Bazan da, bu kadının yeminlerini anımsayarak, mektubumun fazla yumuşak olduğunu, böylesine içten bir aşkı alaya alan bir kadını yere vurmak için yeterince sert sözler bulunmadığına inanmak istiyordum.* (s. 119) Bu ifadelerde kahraman Armand’ın kendi kendine bir çelişki içinde kaldığına şahit oluyoruz. Marguerite’e yazdığı mektubun sert olduğunu düşündüğü anda, bu anlayışından vazgeçip daha da sert sözler yazmadığına pişman oluyor.

C. SONUÇ

“*Kamelyalı Kadın*” adlı eser Türk edebiyatının roman türüyle tanıştığı yıllarda özellikle ‘popüler roman olması açısından’ örnek alınmış bir eserdir. Bu açıdan Tanzimat romanında da etkileri çokça görülmüştür. Popüler unsurların belirgin şekilde yer aldığı bu eser, sanatsal olarak çok fazla estetik unsur barındırmamakla birlikte geniş kitleler tarafından okunan bir yapıt olagelmiştir.

Romanda aşk, sadakat, pişmanlık, intikam gibi popüler romanların vazgeçilmez temaları yer yer tesadüflerden de yararlanılarak işlenmiştir. Romanın başkahramanı toplum tarafından benimsenmeyen bir mesleğe – fahişelik- sahip olmasına karşın ortaya koyduğu davranışlarla ‘iyi’ insanlar safında yer alabileceğini göstermiştir. Sanatçının ortaya koyduğu toplumsal değer yargılarına aykırı tavır, hem eserin ilgi çekici olmasını sağlamış, hem de okurların hayata bakışlarında farklılık yaratacak bir bakış açısı ortaya koymuştur.

Eserde kişi kadrosu çok geniş tutulmamış, çatışmaları yansıtmak nitelikte kişilerle eser kurgulanmıştır. Mekân açısından ise eser, popüler romanların genel görünümüne uygun şekilde basit betimlemelerle sınırlı kalmıştır. Genel olarak kapalı mekânlar seçilmiş, ancak bu kapalı mekânlar sosyal aktivitelerle genişletilerek kahramanların sosyal yönünü destekleyici niteliğe büründürülmüştür.

Birçok açıdan bakıldığında *Kamelyalı Kadın*, tipik bir popüler roman niteliği göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Büyüköztürk, Şener, (2015). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, Ankara, Pegem Akademi Yayınları
- Çetin, Nurullah (2013). **Roman Çözümleme Yöntemi**, Ankara, Öncü Kitap
- Fils, Alexandre Dumas (2014). **Kamelyalı Kadın**, İstanbul, İş Bankası Yayınları (İncelenen temel kaynaktır. Bu eserden alıntı yapıldığında sadece sayfa numarası verilmiştir.)
- Sağlık, Şaban (2010). **Popüler Roman Estetik Roman**, Ankara, Akçağ Yayınları
- Uğur, Veli (2012). **1980 Sonrası Türkiye'de Popüler Roman**, Türkoloji Sempozyumu (20-22 Ekim 2011) Bildirileri, Adana
- Şahin, Güngör (2017). **Sanatsal Dokunuşla Tasarlanan Bir Aşk Romanı: Romantika**, Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 12/7, p. 345-368 DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11537> ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY
- Narlı, Mehmet (2009). **Otobiyografi ve Roman / Otobiyografik Roman**, Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 4 /1-I Winter 2009, ANKARA-TURKEY
- Eliuz, Ülkü (2011). **Cinsel Kimlik Paniği: Kadın Olmak**, Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 6/3 Summer 2011, p. 221-232 TURKEY
- Elektronik kaynak: www.tdk.gov.tr
(http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.595c9f296212f9.20094074) (05.07.2017)